

# REŞADİYE

Datça Merkez'deki önemli yerleşmelerden bir tanesi de Reşadiye Mahallesi'dir. 1749 yılında Girit kökenli Ali Agaki isimli Kaptan-ı Derya'ya gösterdiği başarılarından dolayı Dadya Yarımadası'nın müsellimlik olarak verildiği ve Reşadiye'ye yerleştiği aktarılmaktadır. Yerleşimin adı Agaki'den değişerek Elaki olmuştur. Aile de Tuhfezâde unvanını alır. 1908 yılında Elaki, Sultan Reşat'a maledilerek Reşadiye adını alır. İdari merkez bu dönem Reşadiye'dir. 1934 yılında Reşadiye adı değiştirilerek Datça olur. Reşadiye, Eski Datça Merkezi gibi 1994 yılında Kentsel SİT ilan edilmiştir. Reşadiye'nin geleneksel mimari dokusu Eski Datça ile büyük benzerlikler göstermektedir. En sade plan şemasına sahip olarak tek katlı, tek mekânlı ve düz çatılı kabayonu yığma taş tekniği ile yapılmış konut birimlerine burada da rastlanmaktadır. Geometrik olarak kareye yakın dikdörtgen (1:1.5 oranlarında) formuna sahiptir.

**Kaynak:** T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı, Datça - Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi Sosyo-ekonomik, Tarihi ve Kültürel Değerler Araştırması Kesin Rapor, 20/12/2010

## REŞADİYE

One of the important settlements in central Datça is Reşadiye Neighbourhood. It is reported that, Dadya peninsula was given to a Cretan Chief Admiral Ali Agaki as a müsellim (deputy) in 1749 in acknowledgment of his successes, and he settled in Reşadiye. Later on, the name of the settlement changed from Agaki to Elaki. The family also took the title of Tuhfezâde. In 1908, Elaki was arrogated to Sultan Reşat and was named Reşadiye. It became the administrative centre in this period. In 1934, the name Reşadiye was replaced by Datça. Reşadiye, like the centre of Old Datça, was declared as urban protected area in 1978. The traditional architectural texture of Reşadiye has great similarities with Old Datça. Housing units built by single-storey, single-space and flat-roofed rough-cut masonry stone technique with the simplest plan schemes are also found here. They have rectangular shapes geometrically close to square (1:1.5 ratio).

**Source:** Ministry of Environment and Forestry Environmental Protection Agency for Special Areas Research on Socio-economic, Historical and Cultural Values in Datça - Bozburun Special Environmental Protection Area Final Report, 20/12/2010



### MEHMET ALİ AĞA KONAĞI

1800 başlarına tarihlenen Mehmet Ali Ağa Konağı, yalnız Datça'da değil, tüm Akdeniz yöresinde günümüze ulaşabilmiş en eski sivil mimari örneklerinden biridir. Yarımadamızda Koca Ev diye bilinen Mehmet Ali Ağa Konağı, Tuhfezâde tarafından yaptırılmış, yaptırının Mehmet Ali Ağa'nın babası Mehmet Halil Ağa olduğu tahmin edilmektedir. Pir Turistik Tesisler AŞ, Mehmet Ali Ağa Konağı'nı satın alarak restorasyon çalışmalarını 2002 Eylül ayında başlatmış ve konaklama imkanının da olduğu, turistik ve kültürel amaçlı bir yapı olarak kullanıma ve hizmete açmıştır. Mehmet Ali Ağa Konağı ile ilgili çok az yayından biri olan Prof. Dr. Günsel Renda'nın 1974'de yayınlanan "Datça'da Eski Bir Türk Evi" adlı makalesinde Renda, konağın gerek planı, gerekse ahşap işçiliği ve duvar nakışları yönünden sanat tarihimizde önemli bir yeri olduğunu belirtmektedir.

**Kaynak:** Fulya Bayık, Balıkaşran Dergisi

### MEHMET ALİ AĞA MANSİYON

Mehmet Ali Ağa Mansion, which dates back to early 1800s, is one of the oldest examples of civil architecture extant not only in Datça but also in the entire Mediterranean region. It is estimated that it was Mehmet Halil Ağa of the Tuhfezâdes, the father of Mehmet Ali Ağa, who had the Mansion built, which is known as the Big House in the peninsula. Mehmet Ali Ağa Mansion was bought by Pir Turistik Tesisler AŞ, its restoration was started in September 2002 and later it was opened as a touristic and cultural building where accommodation is also possible. Prof. Dr. Günsel Renda notes in her article published in 1974 and titled as "An Old Turkish House in Datça," which is one of the few articles about Mehmet Ali Ağa Mansion, that the Mansion has an important place in our history of art with regards to its plan as well as its woodworking and wall embroideries.

**Source:** Fulya Bayık, Balıkaşran Dergisi

## REŞADİYE CAMİİ

Datça Kaymakamlığı'ndan alınan bilgiye göre, Tuhfezâde Mehmet Ali Ağa'nın Reşadiye'ye yerleştikten sonra camiyi yaptırmıştır. Yöre halkından edinilen bilgiye göre camii çok eskidir. Caminin tam olarak yapım tarihi ise belli değildir. Ancak bilinen, caminin birkaç kez yıkılmış ve aslına uygun bir şekilde tekrar yaptırıldığıdır. En son tarihi caminin kubbesi çökmüş, çöken bu kubbe 1973-1974 senelerinde aslına uygun şekilde yapılmıştır. İlk yapısı dört köşeli olan cami minaresi sökülerek bugünkü şekliyle yuvarlak olarak yapılmıştır. Caminin dış kısmında kalan son cemaat yerine girerken sağdaki direğe tabanlık yapan mermerde Bizanslılardan kalma bir yazının bulunduğu, yabancı araştırmacıların zaman zaman gelip araştırma yaptıkları söylenmektedir. Bu yazılar şu anda badana ile kapatılmış durumdadır. Caminin giriş kapısı üzerinde Osmanlıca ile yazılmış birbirini üstünde bulunan bir tuğra ve bir de kitabe bulunmaktadır.

**Kaynak:** Datça Müftülüğü

## REŞADİYE MOSQUE

According to the information received from Datça District Governorship, Tuhfezâde Mehmet Ali Ağa had the mosque built after he had settled in Reşadiye. According to the information received from local people, the mosque is very old. The exact date of construction is not known. However, it is known that the mosque had collapsed several times and had been rebuilt in accordance with its original construction plan. Lastly, the dome of this historic mosque collapsed and it was appropriately rebuilt in 1973-1974. The minaret of the mosque, which was originally quadrangular, was demolished and it was built round shaped as it is at present. It is said that there is an inscription, which dates back to the Byzantines, on the marble underlain by the column that is located at the right side of the narthex and foreign researchers come and search on it from time to time. These writings are now covered with whitewash. There is a tughra and an epigraph overlapping each other written in Ottoman language on the front door of the mosque. **Source:** Datça Office of Mufti



Fotoğraflar: Muzaffer Özgen